

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Каталог 3 вибірових дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 04 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2025-2026 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інфраструктура ринку товарів і послуг
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Інфраструктура ринку товарів і послуг – це система установ, підприємств, організацій і служб, які забезпечують рух товарів і послуг, грошей, цінних паперів, робочої сили. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Інфраструктура ринку товарів і послуг» є економічна діяльність суб'єктів інфраструктурного комплексу товарного ринку, з урахуванням дії економічних законів, яким підпорядковується процес товарного обігу. Об'єктом навчальної дисципліни «Інфраструктура ринку товарів і послуг» є організаційні, економічні та технічні аспекти, за допомогою яких забезпечується просування товарів від місця їх виготовлення до місця їх споживання.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни «Інфраструктура ринку товарів і послуг» є навчання студентів сучасним теоретичним основам і принципам роботи інфраструктури ринку товарів і послуг та формування у студентів знань та навичок щодо визначення оптимальної поведінки підприємства на конкретних товарних ринках. Основними завданнями вивчення дисципліни “Інфраструктура ринку товарів і послуг” є: - формування знань щодо методології оцінювання організації інфраструктури ринку товарів і послуг; - пошук кращих умов діяльності суб'єктів інфраструктури ринку товарів і послуг; - вивчення системи показників інфраструктури ринку товарів і послуг і методів їхнього формування. Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми: Студент повинен знати: - економічні закони, на основі яких функціонує інфраструктура ринку товарів і послуг; - інструменти впливу інфраструктури ринку товарів і послуг на стійке функціонування і розвиток суб'єктів товарного ринку в конкурентному середовищі, ефективний обіг та використання товарів; - рішення по підтримці ринкової рівноваги та узгодженню інтересів споживачів і виробників/продавців. Студент повинен уміти: - здійснювати оцінку стану та розвитку інфраструктурного комплексу ринку товарів і послуг, його відповідність вимогам сучасної ринкової економіки; - системно оцінювати показники діяльності суб'єктів інфраструктури ринку товарів і послуг; - визначати тенденції та напрями зміни вимог споживачів до якісних та кількісних характеристик товарів і послуг;	

- розробляти концепції та рекомендації з розвитку інфраструктури ринку товарів і послуг. Студент повинен мати навички: визначати можливості й загрози пов'язані з діяльністю суб'єктів інфраструктури ринку товарів і послуг. Після вивчення початкової дисципліни студент повинен оволодіти такими комунікаціями: здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують. Вивчаючи навчальну дисципліну студент набуває автономності та відповідальності, що проявляється у такому: здатність управління комплексними діями; здатність подавати результати виконаних самостійно або у складі колективу досліджень щодо аналізованих економічних явищ та процесів у формі розв'язаної ситуації, презентації; здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.			
4. Програмні компетентності та результати навчання			
Програмні компетентності Розуміння ринкових процесів. Освоєння основних концепцій та теорій, що описують функціонування ринкових відносин, механізмів ціноутворення, закономірностей попиту та пропозиції. Аналіз ринкової структури. Вивчення методів та інструментів аналізу ринкової структури, включаючи визначення рівня конкуренції, дослідження ринкових сегментів та ідентифікацію ключових гравців. Дослідження споживчого попиту. Аналіз попиту на товари і послуги, включаючи фактори, що впливають на споживчі уподобання, тенденції споживання та зміни в попиті. Стратегії маркетингу. Оволодіння методами розробки та реалізації маркетингових стратегій, включаючи позиціонування на ринку, рекламу, просування та інші інструменти. Дослідження конкурентного середовища. Аналіз конкурентної ситуації на ринку, вивчення стратегій конкурентів та визначення можливостей для вдосконалення конкурентоспроможності. Торгові відносини. Ознайомлення з принципами та методами організації та здійснення торгових операцій, включаючи договори купівлі-продажу, постачання, дистрибуцію тощо. Підприємницькі навички. Розвиток навичок аналізу ринкових умов, прийняття рішень у сфері підприємництва, виявлення та використання можливостей на ринку. Ефективне використання інформаційних ресурсів. Вміння використовувати інформаційні ресурси для здійснення аналізу ринкових умов, виявлення тенденцій та формування стратегій. Результати навчання Результатом навчання може бути отримання студентами компетентностей, які дозволять їм аналізувати та розуміти функціонування ринку товарів і послуг, розробляти та реалізовувати ефективні стратегії маркетингу та підвищувати конкурентоспроможність підприємств.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		14	
практичні заняття		16	
самостійна робота		30	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

5	076 Підприємництво та торгівля	3			вибірковий		
Тематика навчальної дисципліни							
Тема	кількість год.						
	Денна форма			Заочна форма			
	лекції ї	практичн і	самостійна робота	лекції	практичн і	самостійн а робота	
Тема 1. Поняття та складові ринкової інфраструктури.	2	2	7	2		9	
Тема 2. Посередницькі інститути ринку	2	2	7			9	
Тема 3. Товарні ринки	2	2	7			11	
Тема 4. Послуги та їх ринки	2	2	7		2	9	
Тема 5. Фінансова логістична та інформаційна інфраструктури	2	2	7		2	9	
Тема 6. Особливості інфраструктури ринку товарів і послуг в Україні та світі	2	4	8		2	12	
Тема 7. Сталий розвиток інфраструктури ринку товарів і послуг	2	2	7	2		9	
Індивідуальне завдання			10			10	
Усього годин	14	16	60	4	6	80	
6. Система оцінювання курсу							
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балівна – (шляхом накопичення балів протягом семестру) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-30 балів; Індивідуальне завдання 0-20 балів.						
	Поточне тестування та самостійна робота					Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1			Модуль 2			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3				
	поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання				
	Теми 1-7	Теми 1-7	Теми 1-7				
	50	30	20				
	100					100	
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою						
	Шкала оцінювання для заліку						
	університетська	національна				шкала ECTS (ECTC)	
	90 – 100	зараховано				A	

		80-89		B								
		70-79		C								
		60-69		D								
		50-59		E								
		26-49	Не зараховано	FX								
		1-25		F								
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального завдання – “Характеристика інфраструктури регіонального ринку ...” (Студент обирає ринок одного товару чи послуги і характеризує його з точки зору об’єктів; суб’єктів; організаційно-технічної, фінансово-кредитної та науково-дослідної складових інфраструктури). Оформляють індивідуальне завдання у вигляді схеми чи презентації (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна оцінка за індивідуальне завдання становить 20 балів.											
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%. Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу. <table><tr><th>Оцінка</th><th>Умови отримання оцінки</th></tr><tr><td>5 «відмінно»</td><td> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. </td></tr><tr><td>4 «добре»</td><td> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача. </td></tr><tr><td>3 «задовільно»</td><td> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести </td></tr></table>				Оцінка	Умови отримання оцінки	5 «відмінно»	- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.	4 «добре»	- студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.	3 «задовільно»	- студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести
Оцінка	Умови отримання оцінки											
5 «відмінно»	- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.											
4 «добре»	- студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.											
3 «задовільно»	- студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести											

		співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	2 «незадовільно»	- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,3. Максимальна оцінка за тестування становить 30 балів.	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі (ЗМ): ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів). ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-20 балів). Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.	
Підсумковий контроль	Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями. Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами. В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM. Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).	

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання “Характеристика інфраструктури регіонального ринку ...” оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.

8. Рекомендована література

1. Інфраструктура товарного ринку. Навчальний посібник. 2-ге видання, доповне і перероблене. Автор: Пилявець В.М. та ін. К. Каравела, 220 с. т. 2024 р.

2. Ринкова інфраструктура. Ринок юридичних послуг : навч.-метод. посібн. [Електронне видання] / О. М. Кібік, О. В. Корнілова, І. Ф. Примаченко, Л. В. Кузнецова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 100 с. – Режим доступу: <https://hdl.handle.net/11300/26018>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

3. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15> (дата звернення: 19.12. 2023).

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 19.12. 2023).

5. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вер. 2019 р. №722/2019. URL: <https://cutt.ly/2uod8sa> (дата звернення: 09.06. 2020).

Наукові публікації

6. Колесник, М., Ярмолук, О., & Созинова, І. (2023). ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ. Цифрова економіка та економічна безпека, (4 (04), 97-103. <https://doi.org/10.32782/dees.4-16>.

7. Boichyk, Vitalii Ye. "ВПЛИВ РИНКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ." Journal of Strategic Economic Research 5 (2023): 9-16.

8. Луценко, І. С., and Д. В. Дільна. "ОСОБЛИВОСТІ ІНТРАЛОГІСТИКИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ." Підприємництво та інновації 29 (2023): 28-32.

9. Колодійчук, Анатолій Володимирович. "МОБІЛЬНА, ЗБУТОВА ТА МАРКЕТИНГОВА ІНФРАСТРУКТУРА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ." The 5th International scientific and practical conference “Prospects of modern science and education”(February 07–10, 2023) Stockholm, Sweden. International Science Group. 2023. 664 p.. 2023.

10. Pakharenko, O. V. "Елементи ринкової інфраструктури: значення в ринковій економіці." Bulletin National University of Water and Environmental Engineering 4.96 (2021): 268-274.

Ємець Ольга Іванівна

Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки